

Увод:

Друштво је творац морала јер оно формулише и одређује понашање људи у друштву скупини групи класи. Стварање морала никада не почиње поново изнова, већ се сваки нови ослања на предходни, постојећи и друштву прихваћени морал. Стварање морала је дугороћан, најчешће неорганизован, самоникли па и стихиски процес који понекад вековима траје. Зато се морал не ствара одједном, плански, организовано и свесно, већ најчешће под утицајем неорганизованих друштвених субјекта. Ширење морала представља процес преношења већ постојећег морала једне скупине, које га не стварају, него га само усвајају. Два су начина ширење морала: пасиван, где разним стицајем друштвених околности људи из једне скупине прихватају моралне норме друге скупине и активан деловањем пропагирају, преповедају и намећу свој морал другим људима односно друштвене заједнице. Наслеђивање морала представља процес у коме се, већ створен морал, који функционише у друштву, само преноси на нова поклоњења, која дотле нису имала никакав морал и који га сад први пут стичу усвајајући морал предходног поколења. Преузимање и усвајање елемента морала настаје и догађа се још у детињству појединца, део је општег процеса акултурације појединца, односно његовог учења и усвајање културе друштва коме припада. Овај процес настаје и касније са развојем и сазревањем човека као личности – моралним васпитањем, при чему се одрасли активни, васпитачи, а млади пасивни, васпитачи. Усвајање морала је процес у коме појединац и друштвене скупине стичу свест о специфичној моралној обавезности постојећег морала који им је дошао из једног од следећа три извора, стварање сопственог морала позајмљивањем морала који се шири и наслеђивање морала од старијег поколења. По речима Радомира Лукића суштина процеса усвајање морала састоји се у томе што морал био спољна појава, који постоји у другим људима, постаје његова сопствена субјективна, унутрашња појава, при чему се више не осећа као као туђа него као сопствена заповест, коју субјект сам себи издаје. За усвајање морала друштвени притисак је од нарочите важности. Томе иде и специјализовано морално васпитање које се организовано проводи у школским институцијама где се појединац учи моралу као и сваком другом знању. Једном усвојен морал се одржава у друштву посебним процесима одржавања. Све док не постоје непроменљиви људски и друштвени услови који су довели до његовог стварања опстојаће морал, при чему на његово трајање значајно утицати и други чиниоци традиција и сила инерције. Морал је усвојен тек онда када конкретна друштвена средина стекне свест о обавезности примене понуђених моралних норми, и тек онда када њени чланови почну да се по њему понашају и да га у пракси примењују.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com